

פרשת תולדות – רביעי

(כג) וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע:

כג וסליק מתמן, לבאר שבע.

(כד) וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּלִילָה הָהוּא וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ אֶל־תִּירָא כִּי־אֶתְּךָ אֲנֹכִי וּבְרַכְתִּיךָ וְהִרְבִּיתִי אֶת־זֶרְעֶךָ בְּעֵבֹר אַבְרָהָם עַבְדִּי:

כד ואתגלי ליה יי, בליליא ההוא, ואמר, אנא אלהיה דאברהם אבוך; לא תדחל, ארי בסעדך מימרי, ואברכנך ואסגי ית בנך, בדיל אברהם עבדי.

(כה) וַיְבִן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיַּט־שֵׁם אֱהֱלוֹ וַיִּכְרוּ־שָׁם עַבְדֵי־יִצְחָק בְּאֵר:

כה ובנא תמן מדבחא, וצלי בשמא דיי, ופרסיה תמן למשפניה; וכרו תמן עבדי יצחק, בירא.

(כו) וַאֲבִימֶלֶךְ הֶלֶךְ אֵלָיו מִגֵּרָר וְאַחֲזֵת מֵרַעְהוּ וּפִיכֹל שֵׁר־צָבָאוֹ:

כו ואבימלך, אתא לותיה מגרר; וסיעת, מרחמוהי, ופיכול, רב חיליה.

רש"י א וְאַחֲזֵת מֵרַעְהוּ. כְּתַרְגוּמוֹ וְסִיעַת מֵרַחְמוֹהִי סִיעַת מְאוֹהָבִיו. וַיֵּשׁ פּוֹתְרִין מֵרַעְהוּ מ' מִיסוּד הַתְּבָה כְּמוֹ שְׁלֹשִׁים מֵרַעִים דְּשִׁמְשׁוֹן כְּדִי שְׁתַּהֲיָה תְּבַת וְאַחֲזֵת דְּבוּקָה אָבֵל אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ לְדַבֵּר עַל הַמַּלְכוּת כֵּן סִיעַת אוֹהָבִיו שָׁאֵם כֵּן כָּל סִיעַת אוֹהָבִיו הוֹלִיךְ עִמּוֹ וְלֹא הָיָה לוֹ אֶלָּא סִיעָה אַחַת שֶׁל אוֹהָבִים לְכֵן יֵשׁ לְפוֹתְרוֹ כָּל־שׁוֹן הָרֹאשׁוֹן. וְאַל תִּתְּמָה עַל תִּיּוֹ שֶׁל וְאַחֲזֵת וְאֵף עַל פִּי שְׁאִינָה תְּבָה סְמוּכָה יֵשׁ דּוֹגְמָתָהּ בְּמִקְרָא עֲזֵרַת מִצָּר. וְשִׁכְרַת וְלֹא מִיִּין: אַחֲזֵת. לְשׁוֹן קְבוּצָה וְאַגּוּדָה שְׁנֵאֲחֻזִּין יָחַד:

(כז) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִצְחָק מִדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי וְאַתֶּם שֹׁנְאֵתֶם אֹתִי וְתִשְׁלַחְנִי מֵאֶתְכֶם:

כז ואמר להון יצחק, מדין אתיתון לותי; ואתון סניתון יתי, ושלחתוני מלותכון.

(כח) וַיֹּאמְרוּ רָאוּ רָאִינוּ כִּי־הָיָה יְהוָה | עִמָּךְ וְנֹאמַר תְּהִי נָא אֱלֹהֵי בִינוּתֵינוּ בִּינוּנוֹ וּבִינָךְ וּנְכַרְתָּה בְּרִית עִמָּךְ:

כח ואמרו, מחזא חזינא ארי הוה מימרא דיי בסעדך, ואמרנא תתקים כען מומתא דהות בין אבהתנא, ביננא ובינך; ונגזר קים, עמך.

רש"י א רָאוּ רָאִינוּ. רָאוּ בְּאֵבִיךָ רָאִינוּ בְּךָ: תְּהִי נָא אֱלֹהֵי בִינוּתֵינוּ וְגו'.

האֱלֹהֵי אֲשֶׁר בִּינוּתֵינוּ מִימֵי אָבִיךָ תְּהִי גַם עִתָּהּ בִּינוּנוֹ וּבִינָיֶךָ:

(כט) אִם־תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נִגְעַנּוּךָ וּכְאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמָּךְ רַק־טוֹב וְנִשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוֹם אֶתְּהָ עִתָּהּ בְּרוּךְ יְהוָה:

כט אם תעביד עמנא בישא, כמא דלא אנזיקנך, וכמא דעבדנא עמך לחוד טב, ושלחנך בשלם; את כען, בריכא דיי.

רש"י א לֹא נִגְעַנּוּךָ. כְּשֹׂאֲמָרְנוּ לְךָ לֵךְ מֵעִמָּנוּ. אֶתְּהָ. גַם אֶתְּהָ (ס"א עתה) עשה לנו כמו כן: